

UTWÓR INSPIROWANY A OPRACOWANIE

Prawo autorskie wyraźnie przewiduje, że za opracowanie (czyli utwór zależny) nie uważa się utworu który powstał w wyniku inspiracji cudzym utworem.

Problem sprowadza się do pytania o zakres dozwolonego zaczerpnięcia części składowych cudzej twórczości.

Utwór inspirowany	Opracowanie (utwór zależny)
<p>Jest samodzielny dziełem, który posiada cechy indywidualnej twórczości artystycznej jego autora</p> <p>Powstaje pod wpływem inspiracji dziełem innego twórcy, czyli w przypływie emocji, natchnienia, stanu twórczego.</p>	<p>Jest dziełem „zależnym” względem utworu pierwotnego.</p> <p>Powstaje w związku z cudzym dziełem lub jest na nim oparty</p>
<p>Elementy utworu inspirowanego w nowo powstałym dziele mogą być rozpoznawalne, ale nigdy dominujące.</p>	<p>Autor opracowania nie tworzy go od podstaw, a tylko opracowuje według własnych potrzeb. Działania na utworze nie mają charakteru twórczego, nie zmieniają istoty utworu pierwotnego.</p>
<p>Twórca dysponuje pełnią praw autorskich i może nim swobodnie rozporządzać.</p> <p>Na twórcy nie ciąży żadne obowiązki względem twórcy utworu inspirowanego.</p>	<p>Rozporządzenie nim i wykorzystywanie go zależy od zgody twórcy utworu pierwotnego</p>
<p>Nie zawiera elementów twórczych cudzego utworu, a jedynie elementy niechronione, np. charakterystyczne cechy określonego stylu.</p>	<p>Powstaje poprzez przejęcie elementów o charakterze twórczym i włączenie ich do nowego dzieła.</p>
<p>Zaczerpnięcie tylko samego wątku cudzego utworu też nie wymaga zgody autora dzieła inspirowanego.</p>	<p>Opracowaniami są w szczególności tłumaczenia, przeróbki, adaptacje, streszczenia, inscenizacje i aranżacje.</p>

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1. Art. 2 ust. 4 ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych.
2. J. M. Doliński, Utwór inspirowany w prawie autorskim [w:] Prace z Prawa Własności Intelktualnej, Rok 2011, z. 114, s. 5-21.
3. E. Laskowska-Litak, Komentarz do art. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych [w:] R. Markiewicz (red.), Komentarz do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, [w:] Ustawy autorskie. Komentarze. Tom I, Warszawa 2021.
4. R.M. Sarbiński, Komentarz do art. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, [w:] W. Machała (red.), R.M. Sarbiński (red.), Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz, Warszawa 2019.
5. D. Flisak, Komentarz do art. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, [w:] D. Flisak (red.), Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz, Warszawa 2015.

